

Universitätsbibliothek Paderborn

**De laude scripto[rum] pulcherrimus tractatus d[omi]ni
Joha[n]nis tritemij abbatis Spanhemensis ordinis sancti
benedicti de obserua[n]tia burßfelden[sis] ...**

Trithemius, Johannes

Maguntinu[m], 1494

Utru[m] co[m]mendabilis sit librор[um] multitudo xiiii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-31333

An sit cōmendabile in ceno
bijs multos habere codices.

Cap. xiiij.

Sunt nōnulli qui amatores libroꝝ de multiꝝ
studine, velut nimicte reprehendunt, dicentes
ad institutionē bone vite codices paucos suffi-
cere; qui doceant nos vicia fugere, et virutes
amare. Aliū em ad eos quos diligere libros cōspiciunt.
Quid vos tanta libroꝝ multitudine obruitis: cū eos le-
gere om̄es nō possitis quos habetis? Melius est enim
paucos habere codices et legere: q̄z multos in bibliotheca
reconditos, sine lectione transire. Quibus breuiter respon-
spondemus. Si reprehensibile est multa volumina habere
cū ad scientiā salutarem pauca possent sufficere: malū sic
etiaꝝ fateantur. sanctos patres tā multa et pene innumerabilia
scripsisse. cur Origenes sex milia, cur Augustin⁹
mille, cur Ambrosius ducētos, cur trecentos libros Hie-
ronymus edidit: cū ad bone vite institutionē pauci suffi-
cient? An forte multos scribere licet, et nō habere? Ad
quid ergo scribūtur: si eos haberi nō licet? Si malum
est multos libros emere: cur sancti patres tantā diligen-
tiā in colligendis scribendisq̄ olim fecerunt? Sic stulti
estis ut bonū malū, et malū bonū asserentes, dum cōtra
amatores librorū sine distinctione latratis, etiā obloqui
sanctissimis patribus non timetis: quoꝝ dū imitatores
reprehenditis, quasi male p̄cesserint illi arguitis. Si malū
est imitari: quomō p̄cessisse bonū erit. Sed q̄r sanctorū
studiū iuste nō potes reprehendere: si sapis, cessa eoz imi-
tatores lacerare. Hā si illis bonū fuit: nec istis malū erit
Ecce tu aurū et argentū cōgregas: agrū agro copulas:
et malū nō iudicas. Sed dicas, Decunias colligere p̄ in-
stanti fratrū necessitate, puidētie est: et in futurū recōdere
iuste rationis. Libros autem tam inumeros emere nō
prudentie, sed curiositatis est. O imperator cupiditas
tis, o avaricie princeps: quid honestatis non oppugnat
ignavia tua? Quid nō corredit seuā cupiditas?

Ut amatores sacre scientie vituperes: auaricia cōmēn das. Ex abundātia cordis tui os loquitur: et q̄ sapientie aduersarius sis tuus sermo testatur. Nō est quā simulas puidentia sed auaricia: nō fratrū necessitas: sed auri cupidas. Odisti disciplinā et sermones dñi piecisti retrosum: et quasi de insigni iusticia gloriaris? Sed trāseant hec: alio tempore pcessura in publicū. Omnes autē libri bonarū artū boni sunt: maxime qui ad intellectum sacre scripture cōducūt. Malū ergo non est bonos habere libros: nisi prohibitio faciat illicitū. Sed nullū inuenitur pceptū: qđ multitudinē libror̄ phibeat. Quid igitur nobis de copia librorū insultas? Cur sanctū et necessariū in ecclesia studiū cōdemnas? Bonū est cōstanter ausūdīcere: et multos r̄ bonos in cenobio habere codices: qui bus fratrū pmoueatur studiū: etiā si omnes legere nō sufficiant. Seculariū quoq; auctorū volumina a monachor̄ bibliothecis nō sunt repellenda: sine quoq; noticia diuinos libros nō estimo quenq; pfecte intelligere. Hā si antiquorū patrū nr̄ ordinis bibliothecas pscrutemur. (ut Bēde in anglia. Rabañi in fulda. Daymonis in hirsfel dia. Petri in villario. Notgeri apud sanctū gallū. Sijmūdi ad beatū leufredū. Sigeberti in gemblacho. Verigeri quoq; apud lobias: aliorūq; doctissimor̄ ac venerabiliū patrū qui scientia et sanctitate in ecclesia dei clauerū) inueniemus copiam libror̄ in omni facultate. in omni scientia. in omni doctrina: qđ etiā ex eoq; opusculis facile possumus agnoscere: dū in omni litteratura tā diuinā qđ hūana periti fuisse declarat. Horū exempla imitari monachis honorabile r̄ utile est. Ceterū nichil est in hac vita tā piūm. tā salubre. tā sanctū. quo volūtas mala nō possit abuti: sic etiam de librorū multitudine poterit euenire: si nō dei et scripturar̄ amor. sed curiositas vel elatio fuerit in causa. Tameat igitur is qui colligendis voluminibus inuigilat: ne appetitum suū in vanitate ponat. Studeat intentionē ad debitū finem dirigere: si nō vult a bono deviare.

libri bonarū
artū

1. 2. 3.
4. 5.
7. 8.